

Forslag til folketingsbeslutning om rigsretstiltale mod justitsminister Knud Thestrup.

Fremsat den 16. december 1969 af *Kjær Rasmussen* og *Sigsgaard*

Folketinget beslutter i medfør af grundlovens § 16, at justitsminister Knud Thestrup skal taltales for rigsretten, fordi han har givet folketinget vildledende oplysninger om, i hvilket omfang der bliver foretaget registrering af personer som følge af deres politiske virksomhed, jfr. lov om ministres ansvarlighed § 5, stk. 2.

Tiltalen omfatter følgende forhold:

- 1) Svar til Kurt Brauer i folketingets spørgetid den 23. oktober 1968 (sp. 758 f).
- 2) Skriftligt svar til Kjær Rasmussen af 15. november 1968 (sp. 1797 f).

- 3) Svar til Kjær Rasmussen i folketingets spørgetid den 27. november 1968 (sp. 1942 f).
- 4) Udtalelserne under 1. behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Forbud mod registrering af politisk tilhørsforhold i efterretningsøjemed) den 14. februar 1969 (sp. 4048 f).
- 5) Udtalelserne under 1. behandling af forslag til lov om ændring af borgerlig straffelov. (Forbud mod registrering af politisk tilhørsforhold i efterretningsøjemed) den 22. oktober 1969 (sp. 581 f).

Bemærkninger til forslaget.

I en regeringserklæring af 30. september 1968 siges følgende:

„Regeringen har i dag besluttet, at registrering af danske statsborgere ikke længere må finde sted alene på grundlag af lovlig politisk virksomhed“.

Efter regeringserklæringens hele indhold er det tydeligt, at det hermed tilkendegives, at registreringspraksis ændres afgørende i forhold til, hvad der hidtil skulle være gældende.

I overensstemmelse hermed har justitsminister Knud Thestrup svaret i folketinget i de tilfælde, der er nævnt i forslaget.

Erklæringen kan tydes på flere måder. Imidlertid er den blandt folketingets medlemmer blevet opfattet som en tilkendegivelse om, at der ikke længere finder nogen politisk registrering sted i politiets efterretningstjeneste.

Som illustration nævnes følgende: Den mangeårige radikale ordfører i efterretningssager (Else-Merete Ross) den 9. oktober 1968: „Politiets registrering af menneskers politiske tilhørsforhold skal nu til min store glæde *ophøre* . . .“ (sp. 403).

SF's ordfører (Poul Dam) 22. oktober 1969: „Der er ingen parlamentarisk mulighed for at ændre den praksis, at registrering er *ophørt*“ (sp. 589). Den socialdemokratiske ordfører (Kjeld Olesen) under forespørgselsdebatten den 20. november 1969: „... de såkaldte hemmelige kartoteker, som den nuværende regering . . . fik *afskaffet* sidste år“. (sp. 1349).

Disse citater illustrerer, at den regeringserklæring, som i folketinget er viderebragt af justitsministeren, er blevet opfattet derhen — således som dens ordlyd fuldt ud berettiger til — at et menneskes politiske overbevisning ikke udgør noget tilstrækkeligt registreringsgrundlag.

Baggrunden for det foreliggende forslag er, at denne fortolkning er i strid med efterretningstjenestens praksis, idet det gennem justitsministerens offentlige udtalelse i november måned d.å. har vist sig, at efterretningstjenestens parlamentarisk ansvarlige øverste chef mener, at „alle, der er ude på overdrevet, bliver registreret“.

Under forespørgselsdebatten den 20. november

d.å. udtalte justitsministeren, at han hermed sigtede til personer, „der er under rimelig mistanke for ulovlig politisk virksomhed, herunder naturligvis først og fremmest voldelig omstyrtelse af forfatningen el. lign.“ (sp. 1396). Videre hedder det: „... Hvor begynder den rimelige mistanke? Der vil jeg gerne sige, at der ofte er et stykke vej, før en mistanke kan føre frem til bevisligheder, der er så gode, at de kan bære en tiltale. Det er imidlertid klart, at hvis efterretningstjenestens virksomhed overhovedet skal kunne oprylde sit formål, kan man ikke nøjes med at påbegynde sager, der straks på forhånd er så oplagte, at man kan rejse tiltale i dem“. (sp. 1422). Realiteten er altså den, at politiets efterretningstjeneste foretager registrering ikke blot på grundlag af ulovlig politisk virksomhed, men på grundlag af politiets mistanke om, at en vis politisk virksomhed — (venstresocialistisk aktivitet?) — er ulovlig.

Muligvis kan den samlede regering drages til ansvar; men vi har begrænset forslaget til justitsministeren, fordi det i særlig grad måtte påhvile denne, der i folketinget har været stillet over for talrige spørgsmål om registreringspraksis siden den 30. september 1968, at redegøre for, at den praksis, der siges at være indført den 30. september 1968, *ikke* på afgørende måde er i strid med den indtil da fulgte praksis, jvf. særlig den daværende justitsministers udtalelser i folketinget den 21. maj 1964. (sp. 5291 f).

Gennem sine udtalelser i folketinget har ministeren vildledt tingets medlemmer, idet disse fejlagtigt har antaget, at politisk registrering er opført, mens registreringspraksis fortsat går ud på, at „alle, der er ude på overdrevet, bliver registreret“.